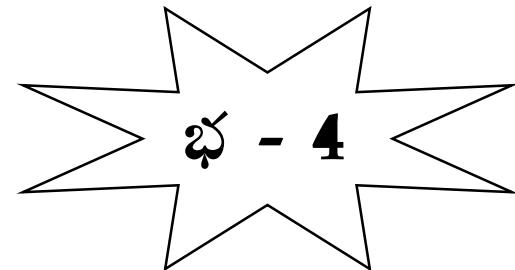

శ్రీండ్రమత్న సుందరీకింణపాలియణచ్ఛ
ఏప్రిల్ 2021 తేజస్ పాలియణ - 17.05.2021

రా	ఘ	వ	స్వ	ప	ద	ద్వా	ద్వా
2	4	4	1	1	8	4	4
ద	ద్వా	ద	మి	త	వై	భ	వమ్
8	1	8	5	6	4	4	4

పాలియణం చేయవలసిన న౰ి : 04

స్వా సంబులు

61, 62, 63, 64 సర్గలు

పాలియణ శ్లోకిల సంబులు
131 శ్లోకాలు

అన్న సంకల్పః

అభిలాండకోటీబహ్యండనాయకస్య, పద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామవంద్రప్రభోః, దాసస్య, కార్యనిర్వాహకస్య చ, శ్రీమదాంజనేయస్వామినః, ప్రసాదేన, అస్త్రిన్, సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థం, అపి చ, కరోనా నామక, నూతనవ్యాధి, ప్రభావజనితానాం, నానావిధానాం, సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయాది, సర్వోపద్రవాణాం, నివారణాయ, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానేన, నిరుహ్యమాణానాం, జపహేతుమపారాయణ, ప్రవచనాది రూపాణాం, నానావిధానాం, వేదోక్తకార్యక్రమాణాం, అపి చ, సామాజిక, వైద్యకీయ, ఆర్థికసహాయాదిరూపాణాం, బహుప్రకారాణాం, సేవా కార్యక్రమాణాం చ, ఇతోధిక, వీర్యవత్తాసిద్ధ్యర్థం, పూర్వోక్త, తత్తత్తేవా రూపకర్మాణాం, తన్నిర్వాహకాణాం, తత్త్వరిషోషకాణాం చ, సర్వోషాం, శ్రీవేంకటేశ్వరానుగ్రహేణ, ఇతోధిక, శుభసంపత్తమృద్భ్యర్థం, అపి చ, తత్తత్తేవాకార్యక్రమ ద్వారా, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్తమృద్భ్యర్థం, భారతదేశస్య, శత్రుదురాక్రమణ, ఆర్థికమాంద్య, ప్రజాకల్లోలాది, సర్వపీడానివృత్యర్థం, విశేషతః, ఏతాదృష, జగత్కృత్యాణాకర, కార్యక్రమనిర్వాణశీలస్య, శ్రీమత్తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, ఇతోధిక, సర్వతోముఖాభివృద్ధిసిద్ధ్యర్థం, ఇతోధిక, హనుమత్రసాదసిద్ధ్యర్థం చ, అజ్ఞరలజ్ఞత్వుక, సీతా లజ్ఞణ హనుమత్వమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్వణ, హేతుమపూర్వుకం,

“రాఘువస్య పదధ్యంద్వం, దద్యాదమితవైభవమ్”

ఇంత్యేతన్నంత్రాంతర్థత, కటుపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రసారం, శ్రీమద్వాలీకి రామాయణాంతర్థత, శ్రీమత్స్యందరకాండపారాయణాం, తథా, శ్రీయోగవాణిష్టే, ఉత్పత్తిప్రకరణే, ఏకోనసప్తత్తతితమస్తుపారాయణాం చ, ఆచార్యమఖేన, అన్యోన్యసాహయేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ తిముఖుర్థసే

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే !

రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః !! 1 !!

శ్రీ ఆంజనేయ పూర్ణసే

గోప్సదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాజుసం !

రామాయణమహారాత్మం వందేం నిలాత్మజమ్ !! 2 !!

శ్రీ వెల్సైకి పూర్ణసే

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాజురమ్ !

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ !! 3 !!

శ్రీహిస్తూమతే స్తుమః

***

అథ శ్రీమద్రామాయశే ఆదికావే సుస్థరకాష్టే ఏకప్పుతమసర్దః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్పశోత్తమ !

భో దశస్యావ్యక్తాం స్యాకం రజ్ఞం దేహి శ్రియం చ తే !!

తతో జామ్యవతో వాక్యమ్ అగ్యహ్వాత్ వనోకసః : |

అంగదప్రముఖా వీరాః హనూమాంశ్చ మహాకపిః !! 61.1 !! (2 సార్లు)

ప్రీతిమంతప్తతస్పర్యే వాయుపుత్రపురస్పరాః |

మహేంద్రాద్రిం పరిత్యజ్య పుప్పువుః ప్లవగర్భభాః !! 61.2 !!

మేరుమందరసంకాశాః మత్తా ఇవ మహాగజాః : |

ఛాదయుష్ట ఇవాకాశం మహాకాయా మహాబలాః !! 61.3 !!

సభ్యమానం భూతైః తమాత్మవస్తుం మహాబలమ్ |

హనూమవస్తుం మహావేగం వహస్త ఇవ దృష్టిభిః !! 61.4 !!

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

రాఘవే చాళ్లనిర్వ్యతిం కర్మం చ పరమం యఃః ।
సమాధాయ సమ్యద్భారః కర్మస్థిభిరున్నతః ॥ 61.5 ॥

ప్రియాఖ్యానోస్మృఖాస్పర్యే సర్వే యుద్ధాభివ్యివః ।
సర్వే రామప్రతికారే నిశ్చితార్థా మనస్యివః ॥ 61.6 ॥

ప్రవమానః ఖమాష్టత్య తత్స్తే కావనోకసః ॥
నందనోపమమాసేదుః వనం ద్రుమలతాయుతమ్ ॥ 61.7 ॥

యత్తన్నధువనం నామ సుగ్రీవస్యాభిరజ్జితమ్ ,
అధ్యం సర్వభూతానాం సర్వభూతమనోహరమ్ ॥ 61.8 ॥

యద్రజ్జతి మహాచీర్యః సదా దధిముఖః కపిః ।
మాతులః కపిముఖ్యస్య సుగ్రీవస్య మహాత్మనః ॥ 61.9 ॥

తే తద్వనముపాగమ్య బభూవుః పరమోత్సటః ।
వానరా వానరేంద్రస్య మనఃకాష్టతమం మహాత్ ॥ 61.10 ॥

తత్స్తే వానరా హృష్టా దృష్ట్యా మధువనం మహాత్ ,
కుమారమభ్యయాచష్ట మధూని మధుపింగలాః ॥ 61.11 ॥

తతః కుమారస్తాన్ వృద్ధాన్ జామ్యవత్రముఖాన్ కపిన్ ,
అనుమాస్య దదౌ తేషాం నిసర్గం మధుభజ్జణే ॥ 61.12 ॥

తతశ్చానుమతాస్పర్యే సప్నుహృష్టా వనోకసః ।
ముదితాః ప్రేరితాశ్చాపి ప్రస్తుత్యన్తో_భవంస్తతః ॥ 61.13 ॥

గాయన్ని కేచిత్ ప్రణమన్ని కేచి
న్నుత్యన్ని కేచిత్ ప్రహసన్ని కేచిత్ ,

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

పతన్ని కేచిద్యచరన్ని కేచిత్
ప్రవన్ని కేచిత్ ప్రలపన్ని కేచిత్ ॥ 61.14 ॥

పరస్పరం కేచిదుపాశ్రయన్నే
పరస్పరం కేచిదుపాక్రమన్నే ।
పరస్పరం కేచిదుపబ్రువన్నే
పరస్పరం కేచిదుపారమన్నే ॥ 61.15 ॥

ద్రుమాద్ ద్రుమం కేచిదభిద్రవన్నే
జీతో నగాగ్రాన్నిపతన్ని కేచిత్ ,
మహీతలాత్ కేచిదుదీర్ఘవేగాః
మహాద్రుమాగ్రాణ్యభిసమ్పుతన్ని ॥ 61.16 ॥

గాయప్రమన్యః ప్రహసన్నిపైతి
హసప్రమన్యః ప్రరుదన్నిపైతి ।
రుదప్రమన్యః ప్రణాదన్నిపైతి
సుదప్రమన్యః ప్రణాదన్నిపైతి ॥ 61.17 ॥

సమాకులం తత్ప్రపిషైన్యమాసీత్
మధుప్రమానోత్ప్రటసత్యచేష్టమ్ ,
న చాత్ కశ్చిన్న బభూవ మత్తః
న చాత్ కశ్చిన్న బభూవ తృప్తః ॥ 61.18 ॥

తతో వనం తత్పరిభజ్యమాణం
ద్రుమాంశ్చ విధ్వంసిత పత్రపుష్పాన్ ,
సమీక్ష్య కోపాద్ధధివక్త్వామా
నివారయామాస కపిః కపీంస్తాన్ ॥ 61.19 ॥

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

సత్తైः ప్రత్వదైః పరిభ్రూవుమానః

వనస్య గోప్తా హరివీరవృద్ధః ।

చకార భూయో మతిముగ్రతేజాః

వనస్య రజ్ఞాం ప్రతి వానరేభ్యః ॥ 61.20 ॥

ఉవాచ కాంశీత్ పరుషాణి ధృష్టమ్

అస్త్రమన్యాంశ్చ తలైరఘున ।

సమేత్య కైశీత్ కలహం చకార

తథైవ సామ్యాపజగామ కాంశీత్ ॥ 61.21 ॥

సత్తైర్వైదాత్మమ్పురివార్య వాక్యైః

బలాచ్చ తేన ప్రతివార్యమాణైః ।

ప్రధర్షితస్తుక్తభయైస్మేత్య

ప్రకృష్టుతే చాష్యవేష్య దోషమ్ ॥ 61.22 ॥

సత్తైస్తుదంతో దశవైరాశంతః

తలైశ్చ పాదైశ్చ సమాపయన్తః ।

మదాత్మపీం తం కపయస్పమగ్రాః

మహావనం నిర్విషయం చ చక్రుః ॥ 61.23 ॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘునీరన్పోత్తమ !

భో దశస్యాప్తకాఉస్మాకం రజ్ఞాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ఇత్యార్థ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుస్థరకాణ్ణే

ఎకష్టప్రితమనర్దః

***

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుస్థరకాణ్ణే బ్యష్టప్రితమనర్దః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘునీరన్పోత్తమ !

భో దశస్యాప్తకాఉస్మాకం రజ్ఞాం దేహి శ్రియం చ తే !!

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

తానువాచ హరిశ్రేష్టః హనుమాన్ వానరర్థభః ।

అవ్యగ్రమనసో యూయం మధు సేవత వానరః ॥

అహమావారయుష్యామి యుష్మాకం పరిపంథినః ॥ 62.1 ॥ (2 సార్లు)

శ్రుత్వ్య హనుమతో వాక్యం హరీణాం ప్రవరోఽంగదః ।

ప్రత్యువాచ ప్రసన్నాత్మా పిబన్తు హరయో మధు ॥ 62.2 ॥

అవశ్యం కృతకార్యస్య వాక్యం హనుమతో మయా ।

అకార్యమపి కర్తవ్యం కిమంగ పునరీదృషమ్ ॥ 62.3 ॥

అంగదస్య ముఖాచ్ఛృత్వ్య వచనం వానరర్థభః ।

సాధు సాధ్యాతి సంపూష్టాః వానరాః ప్రత్యపూజయన్ ॥ 62.4 ॥

పూజయిత్వాఽంగదం సర్వే వానరా వానరర్థమ్ ।

జగ్నైర్వైధువనం యత్ర నదీవేగా ఇవ ద్రుతమ్ ॥ 62.5 ॥

తే ప్రవిష్టా మధువనం పాలానాక్రమ్య వీర్యతః ॥ 62.6 ॥

అతిసర్గాచ్చ పటువో దృష్ట్వై శ్రుత్వ్య చ షైధిలీం ।

పపుస్సర్వే మధు తదా రసవత్పులమాదదుః ॥ 62.7 ॥

ఉత్పత్య చ తతస్సర్వే వనపాలాన్మాగతాన్ ।

తాడయన్ని స్నేశతః సక్తాన్వైధువనే తదా ॥ 62.8 ॥

మధూని ద్రోణమాత్రాణి బాహుభిః పరిగృహ్యా తే ।

పిబన్ని సహితాస్సర్వే నిష్పున్ని స్నేశాంపరే ॥ 62.9 ॥

కేచిత్తుత్వాఽపవిధ్యన్ని మధూని మధుపింగలాః ।

మధూచ్ఛిష్టేన కేచిచ్చ జష్మురన్యోన్యముత్పటాః ॥ 62.10 ॥

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

అపరే వృక్షమూలే తు శాఖాం గృహ్య వ్యవస్తితాః ।

అత్యర్థం చ మదగ్గానాః పర్ణాన్యాస్తిర్య శేరతే ॥ 62.11 ॥

ఉన్నతభూతాః ప్లవగాః మధుమత్తాశ్చ హృష్టవత్ ।

జీష్టన్ని చ తదాఉన్యోన్యం ప్లలంతి చ తథాఉపరే ॥ 62.12 ॥

కేచిత్ క్షేయాం ప్రకుర్వన్ని కేచిత్ కూజంతి హృష్టవత్ ।

హరయో మధునా మత్తాః కేచిత్ సుప్తా మహీతలే ॥ 62.13 ॥

కృత్యా కేచిద్ హసన్యన్యే కేచిత్ కుర్వన్ని చేతరత్ ।

కృత్యా కేచిద్వదన్యన్యే కేచిద్ బుద్ధ్యన్మి చేతరత్ ॥ 62.14 ॥

యేఉప్యత మధుపాలాస్యుః ప్రేష్య దధిముఖస్య తు ।

తేఉపి తైర్వానరైర్భీమైః ప్రతిషిద్ధా దిశో గతాః ॥ 62.15 ॥

జానుభిస్తు ప్రకృష్టాశ్చ దేవమార్గం ప్రదర్శితాః ।

అబువన్ పరమోద్యగ్నా గత్యా దధిముఖం వచః ॥ 62.16 ॥

హనుమతా దత్తవరైః హతం మధువనం బలాత్ ।

వయం చ జానుభిః కృష్టా దేవమార్గం చ దర్శితాః ॥ 62.17 ॥

తతో దధిముఖః క్రుద్భః వనపష్టత వానరః ।

హతం మధువనం త్సత్యా సాస్త్వయామాస తాన్ హరీన్ ॥ 62.18 ॥

ఇహగచ్ఛత గచ్ఛామః వానరాన్ బలదర్పితాన్ ।

బలేన వారయుష్యమః మధు భక్షయతో వయమ్ ॥ 62.19 ॥

ప్రత్యా దధిముఖస్యేదం వచనం వానరర్భాః ।

పునర్వీరా మధువనం తేవై సహసా యయుః ॥ 62.20 ॥

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

మధ్యే చైషాం దధిముఖః ప్రగృహ్య తరసా తరుమ్ ।

సమభ్యధావద్యగేన తే చ సర్వే ప్లవంగమాః ॥ 62.21 ॥

తే శిలాః పాదపాంశ్చాపి పర్వతాంశ్చాపి వానరాః ।

గృహీత్యాంభ్యగమన్ క్రుద్భా యత్త తే కపికుంజరాః ॥ 62.22 ॥

తే స్వామివచనం వీరాః హృదయేష్యవసజ్య తత్ ।

త్వరయా హృభ్యధావన్తః సాలతాలశిలాయుధాః ॥ 62.23 ॥

వృక్షస్థాంశ్చ తలస్థాంశ్చ వానరాన్ బలదర్పితాన్ ।

అభ్యక్రామంస్తతో వీరాః పాలాస్తు సహస్రశః ॥ 62.24 ॥

అథ దృష్ట్యై దధిముఖం క్రుద్భం వానరపుంగవాః ।

అభ్యధావన్త వేగేన హనుమత్పుముఖాస్తదా ॥ 62.25 ॥

తం సప్జం మహోబాహమ్ ఆపత్వం మహోబలమ్ ।

ఆర్యకం ప్రాహరత్తత్ బాహుభ్యాం కుపితోంగదః ॥ 62.26 ॥

మదాస్తశ్చ న వేదైనమ్ ఆర్యకోంయం మమేతి సః ।

అభైనం నిప్పిపేషాశు వేగవద్యసుధాతలే ॥ 62.27 ॥

స భగ్ని బాహురుభుజః విహ్వలశ్శీణితోజ్ఞితః ।

ముమోహ సహసా వీరః ముహార్తం కపికుంజరః ॥ 62.28 ॥

స సమాశ్యస్య సహసా సంక్రద్భో రాజమాతులః ।

వానరాన్ వారయామాస దండేన మధుమోహితాన్ ॥ 62.29 ॥

స కథంచిద్విముక్షః తైర్వానరైర్వానరర్భః ।

ఉవాచైకాస్తమాశ్రిత్య భృత్యాన్ స్వాన్ సముపాగతాన్ ॥ 62.30 ॥

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్

ఏతే తిష్ఠమ్ గచ్ఛామః భర్తా నో యత్ వానరః ।
సుగ్రీవో విషులగ్రీవః సహ రామేణ తిష్ఠతి ॥ 62.31 ॥

సర్వం చైవాంగదే దోషం శ్రావయిష్యామి పార్థివే ।
అమర్షీ వచనం శ్రుత్యా ఘూతయిష్యతి వానరాన్ ॥ 62.32 ॥

ఇష్టం మధువనం హ్యాతత్ సుగ్రీవస్య మహోత్మనః ।
పిత్రపైతామహం దివ్యం దేవైరపి దురాసదమ్ ॥ 62.33 ॥

స వానరానిమాన్ సర్వాన్ మధులుబ్ధాన్ గతాయుషః ।
ఘూతయిష్యతి దండేన సుగ్రీవస్యసుహృజ్ఞానాన్ ॥ 62.34 ॥

వధ్యా హ్యాతే దురాత్మానః నృపాజ్ఞాపరిభావినః ।
అమర్షప్రభవో రోషః సఫలో నో భవిష్యతి ॥ 62.35 ॥

ఎవముక్యో దధిముఖః వనపాలాన్మాపోబలః ।
జగామ సహసోత్సత్య వనపాలైస్మమన్యితః ॥ 62.36 ॥

నిమేషాస్తరమాత్రేణ స హి ప్రాప్తో వనాలయః ।
సహప్రాంశుసుతో ధీమాన్ సుగ్రీవో యత్ వానరః ॥ 62.37 ॥

రామం చ లక్ష్మణం చైవ దృష్ట్యా సుగ్రీవమేవ చ ।
సమప్రతిష్ఠాం జగతీమ్ ఆకాశాన్నిపశాత హా ॥ 62.38 ॥

సన్మిష్టు మహావీర్యః సర్వైష్టేః పరివారితః ।
హరిర్ధధిముఖః పాలైః పాలానాం పరమేశ్వరః ॥ 62.39 ॥

స దీనవదనో భూత్యా కృత్యా శిరసి చాంజలిమ్ ।
సుగ్రీవస్య పుభో ముర్ఖ్యా చరణా ప్రత్యేడయత్ ॥ 62.40॥ (2 సార్లు)

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్

రామభద్ర మహేష్యస రఘువిరన్జపోత్తము !
భో దశాస్యాస్తకాఉస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!
జత్కార్ణ్ త్రిమర్మామాయశే ఆదికావ్యే సుస్మరకాశ్చే
ద్విష్ట్వితమసర్దః
***

అథ త్రిమర్మామాయశే ఆదికావ్యే సుస్మరకాశ్చే త్రిష్ట్వితమసర్దః
రామభద్ర మహేష్యస రఘువిరన్జపోత్తము !
భో దశాస్యాస్తకాఉస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

తతో మూర్ఖ్య నిషపతితం వానరం వానరరక్షభః ।
దృష్ట్యోద్యిగ్నిహృదయః వాక్యమేతదువాచ హా ॥ 63.1 ॥ (2 సార్లు)
ఉత్సోహిష్ట కస్మాత్మం పాదయోః పతితో మమ ॥
అభయం తే భవేద్వీర సర్వమేవాభిధీయతామ్ ॥ 63.2 ॥

కిం సప్యుమాధ్యితం కృత్యుం బ్రూహి యద్వక్తుమర్పసి ।
కచ్చిన్మాధువనే సప్యై శోతుమిచ్ఛామి వానర ॥
స తు విశ్వాసితస్తేవ సుగ్రీవేణ మహోత్మనా ।
ఉత్థాయ సుమహాప్రాజ్ఞః వాక్యం దధిముఖోఉబ్రవీత్ ॥ 63.3 ॥

వైవర్ణీరజసా రాజన్ న త్యయా నాపి వాలినా ।
వనం నిష్పత్పుర్వం హి భక్తితం తచ్చ వాన్రైః ॥ 63.4 ॥

ఏభిః ప్రధర్మితాశైవ వానరా వనరక్షిభిః ।
మధున్యచివ్యతిష్టేమాన్ భక్తయంతి పిబంతి చ ॥ 63.5 ॥

శిష్టముత్రాపవిధ్యంతి భక్తయంతి తథాఉపరే ।
నివార్యమాణాస్తే సర్వే భ్రువా వై దర్శయంతి హి ॥ 63.6 ॥

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

ఖేమే హి సంరబ్ధతరాః తథా తైస్యంప్రథర్మితాః ।
వారయన్తో వనాత్తస్మాత్ క్రుదైర్వానరపుంగవైః ॥ 63.7 ॥

తత్సైర్భచలభిర్మరైః వానరైర్వానరర్భభః ।
సంరక్తనయనైః క్రోధాత్ ధరయః ప్రవిచాలితాః ॥ 63.8 ॥

పాణిభిర్మహతాః కేచిత్ కేచిజ్ఞమభిరాహతాః ।
ప్రకృష్టాశ్చ యథా కామం దేమార్గం చ దర్శితాః ॥ 63.9 ॥

ఏవమేతే హతాహ్వారాః త్వయి తిష్ఠతి భర్తరి ।
కృత్స్మం మధువనం చైవ ప్రకామం తైః ప్రభక్ష్యతే ॥ 63.10 ॥

ఏవం విజ్ఞాప్యమానం తం సుగ్రీవం వానరర్భమ్ ।
అప్యచ్ఛత్తం మహాప్రాజ్ఞః లక్ష్మణః పరవీరహః ॥ 63.11 ॥

కిమయం వానరో రాజన్ వనఃః ప్రత్యప్సితః ।
కం చార్ఘమభినిర్మిశ్య దుఃఖితో వాక్యమబ్రావిత్ ॥ 63.12 ॥

ఏవముక్తస్తు సుగ్రీవః లక్ష్మణేన మహాత్మనా ॥
లక్ష్మణం ప్రత్యవాచేదం వాక్యం వాక్యవిశారదః ॥ 63.13 ॥

ఆర్య లక్ష్మణ సంప్రాహ వీరో దధిముఖః కపిః ।
అంగదప్రముఖైర్మరైః భజ్ఞితం మధువానరైః ॥ 63.14 ॥

విచిత్య దజ్ఞిణామాశామ్ ఆగతైర్వరిపుంగవైః ॥ 63.15 ॥

షైఖమకృతకృత్యానామ్ రఃదృశస్యాదుపక్రమః ।
ఆగతైశ్చ ప్రమథితం యథా మధువనం హి తైః ॥ 63.16 ॥

ధర్మితం చ వనం కృత్స్మమ్ ఉపయుక్తం చ వానరైః ॥ 63.17 ॥

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

వనం యదాఉ భిషన్మాస్తే సాధితం కర్కు వానరైః ।
దృష్టా దేవి న సందేహః న చాన్యేన హనూమతా ॥
న హ్యాన్యః సాధనే హేతుః కర్కుణోఉస్య హనూమతః ॥ 63.18 ॥

కార్యసిద్ధిర్భుతిశైవ తస్మిన్ వానరపుంగవే ॥
వ్యవసాయశ్చ వీర్యం చ త్రుతం చాపి ప్రతిష్ఠితమ్ ॥ 63.19 ॥

జామ్బవాన్ యత్ర నేతా స్యాత్ అంగదశ్చ మహాబలః ।
హనూమాంశ్చాప్యధిష్టాతా న తస్య గతిరన్యధా ॥ 63.20 ॥

అంగదప్రముఖైర్మరైః హతం మధువనం కిల ।
వారయంతశ్చ సహితాః తథా జానుభిరాహతాః ॥ 63.21 ॥

ఏతదర్థమయం ప్రాప్తః వక్కుం మధురవాగిహా ।
నామ్మా దధిముఖో నామ హరిః ప్రభాయతవిక్రమః ॥ 63.22 ॥

దృష్టా సీతా మహాబాహేలా సౌమిత్రే పశ్య తత్ప్రతః ।
అభిగమ్య తథా సర్వే పిబంతి మధు వానరాః ॥ 63.23 ॥

న చాప్యదృష్టౌ వైదేహిం విప్రతాః పురుషర్భభః ।
వనం దత్తవరం దివ్యం ధర్మయేయుర్వోకసః ॥ 63.24 ॥

తతః ప్రహృష్టౌ ధర్మాత్మా లక్ష్మణః సహాఫువః ।
ప్రత్యో కర్కుసుఖాం వాణిం సుగ్రీవవదనాచ్చ్యతామ్ ॥
ప్రాహృష్యత భృశం రామః లక్ష్మణశ్చ మహాబలః ॥ 63.25 ॥

ప్రత్యో దధిముఖస్యేదం సుగ్రీవస్తు ప్రహృష్య చ ।
వనపాలం పునర్వాక్యం సుగ్రీవః ప్రత్యభాషత ॥ 63.26 ॥

ప్రీతోఉస్మి సోఉహం యద్భుక్తం వనం తైః కృతకర్కుభిః ।
మర్మితం మర్మణియం చ చేష్టితం కృతకర్కుణామ్ ॥ 63.27 ॥

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

ఇచ్చామి శీష్మం హమమత్పుధానావ్
శాభముగాంస్తాన్ ముగరాజదర్మావ్ ||
ద్రష్టం కృతార్థాన్ సహ రాఘవాభ్యం
క్రోతుం చ సీతాధిగమే ప్రయత్నమ్ || 63.28 ||

ప్రీతిపీతాష్టా సమ్పుహృష్టౌ కుమారౌ
దృష్టౌ సిద్ధార్థౌ వానరాణాం చ రాజు |
అంగైసుంహృష్టౌః కర్మసిద్ధిం విదిత్యా
బాహ్యరాసన్నాం సోత్తాతిమాత్రం ననంద ||63.29|| (2 సార్లు)
రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్పోత్తమ !
భో దశస్యాప్తకాత్తాకాత్తాకం రజ్జాం దేహా శ్రియం చ తే !!
ఇత్యార్థై తీముద్రామాయణే ఆధికావ్యై సుస్థరకాష్టై త్రిప్పితమసర్దః
***

అథ తీముద్రామాయణే ఆధికావ్యై సుస్థరకాష్టై దతుష్పితమసర్దః
రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్పోత్తమ !
భో దశస్యాప్తకాత్తాకాత్తాకం రజ్జాం దేహా శ్రియం చ తే !!
సుగ్రీవేణైవముక్తమ్ హృష్టౌ దధిముఖః కపిః |
రాఘవం లక్ష్మీణాం చైవ సుగ్రీవం చాభ్యవాదయత్ || 64.1 || (2 సార్లు)
స ప్రణమ్య చ సుగ్రీవం రాఘవౌ చ మహోబలో |
వానరైసప్హాతైశ్వరైః దివమేవోత్పాత హ || 64.2 ||
స యత్నైవాగత్తః పూర్వం తత్త్వివ త్వరితం గతః |
నిషత్య గగనాద్యామా తద్వనం ప్రవివేశ హ || 64.3 ||
స ప్రవిష్టౌ మధువనం దదర్మ హరియుధపాన్ |
విమదానుత్థితాన్ సర్వాన్ మేహమానాన్ మధూదకమ్ || 64.4 ||

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

స తానుపాగమద్విరః బద్ధౌ కరపుటాంజలిమ్ |
ఉవాచ వచనం శక్తమ్ ఇదం హృష్టవదంగదమ్ || 64.5 ||
సౌమ్య రోషో న కర్తవ్యః యదేభిరభివారితః |
అజ్ఞానాద్రజ్ఞిభిః క్రోధాత్ భవస్తః ప్రతిషేధితాః || 64.6 ||
యువరాజస్యమీశశ్చ వనస్యాస్య మహోబల |
పూర్వాత్ పూర్వం కృతో దోషః తం భవాన్ క్షంతుమర్మతి || 64.7 ||
అభ్యాతం హి మయా గత్యా పిత్రవ్యస్య తవావఫు |
ఇపోలాపయాతం సర్వేషామ్ ఏతేషాం వనచారిణామ్ || 64.8 ||
స త్వదాగమనం ప్రత్యా సష్టోభిర్భూరియుధష్టౌః |
ప్రహృష్టౌ న తు రుషోత్తా వనం ప్రత్యా ప్రధర్మితమ్ || 64.9 ||
ప్రహృష్టౌ మాం పిత్రవ్యస్తే సుగ్రీవో వానరేశ్వరః |
శీష్మం ప్రేషయ సర్వాంస్తాన్ ఇతి పోలాపయ సార్థివః || 64.10 ||
ప్రత్యా దధిముఖస్యేదం వచనం శక్తమంగదః |
అబ్రవిత్తాన్ హరిత్రేష్టౌ వాక్యం వాక్యవిశారదః || 64.11 ||
శంకే ప్రతోత్తాయం వృత్తాంతః రామేణ హరియుధపాః |
తత్కుమం నేహ సస్యాతుం కృతే కార్యే పరస్తపాః || 64.12 ||
పీత్యా మధు యథాకామం విశ్రాన్తా వనచారిణః |
కిం శేషం గమనం తత్త సుగ్రీవో యత్త మే గురుః || 64.13 ||
సర్వే యథా మాం వష్టంతి సమేత్య హరియుధపాః |
తథాత్ సిగై కర్తా కర్తవ్యే భవద్భిః పరవానహమ్ || 64.14 ||

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

నాజ్ఞాపయితుమీతో_హాం యువరాజో_స్ని యద్యపి ।

అయుక్తం కృతకర్మాలాః యుయం ధర్మయితుం మయా ॥ 64.15॥

బ్రువతశ్చాంగదస్యైవం త్రుత్వా వచనమవ్యయమ్ ।

ప్రహృష్టమనసో వాక్యమ్ ఇదమూచర్యవోకసః ॥ 64.16 ॥

ఏవం వష్ట్యతి కో రాజన్ ప్రభుస్సున్ వానరర్థభ ।

ఐశ్వర్యమదమతో హి సర్వో_హామితి మన్యతే ॥ 64.17 ॥

తవ చేదం సుసదృశం వాక్యం నాన్యస్య కస్యచిత్ ।

సన్మతిర్మి తవాఖ్యతి భవిష్యచ్ఛయోగ్యతామ్ ॥ 64.18 ॥

సర్వే వయమపి ప్రాప్తాః తత్త గమ్తం కృతశ్ఛాలాః ।

స యత్త హరివీరాణాం సుగ్రీవః పతిరవ్యయః ॥ 64.19 ॥

త్వయాహ్యమక్తైరభిః వైవ శక్యం పదాత్మదమ్ ।

క్వచిద్భుతం హరిశ్చేష్ట బ్రుమస్యత్యమిదం తు తే ॥ 64.20 ॥

ఏవం తు వదతాం తేషామ్ అంగదః ప్రత్యభాషత ।

బాధం గచ్ఛామ ఇత్యక్త్వా ఖముత్పేతుర్మహాబలాః ॥ 64.21 ॥

ఉత్పత్తమనుప్యేతుః సర్వే తే హరియూధపాః ।

కృత్వా_ఉకాశం నిరాకాశం యంత్రో_త్రిష్టిప్తా ఇవాచలాః ॥ 64.22 ॥

అజ్ఞదం పురతః కృత్వా హనుమస్తం చ వానరమ్ ।

తే_మృగం సహసోత్పత్య వేగవస్తః ప్లవంగమాః ॥

వివదనో మహోనాదం ఘనా వాతేరితా యథా ॥ 64.23 ॥

అంగదే సమనుప్రాష్టే సుగ్రీవో వానరాధిపః ।

ఉవాచ శోకోపహతం రామం కమలలోచనమ్ ॥ 64.24 ॥

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

సమాశ్వసిహి భద్రం తే దృష్టా దేవి న సంశయః ।

నాగమ్తుమిహ శక్యం తైరతీతే సమయే హి నః ॥ 64.25 ॥

న మత్స్యకాశమాగచ్చేత్ కృత్వే హి వినిపాతితే ।

యువరాజో మహాబాహలః ప్లవతాం ప్రవరో_ఉంగదః ॥ 64.26 ॥

యద్యప్యకృతకృత్వానామ్ ఈదృశస్యాదుపక్రమః ।

భవేత్పు దీనవద నః భ్రావ్తవిప్లతమానసః ॥ 64.27 ॥

పిత్రపైతామహం చైతత్ పూర్వకైరభిరజ్జితమ్ ॥

న మే మధువనం హన్యాత్ అహృషః ప్లవగేశ్వరః ॥ 64.28 ॥

కౌసల్య సుప్రజా రామ సమాశ్వసిహి సుప్రత ।

దృష్టా దేవి న సందేహః న చాన్యేన హనూమతా ॥ 64.29 ॥

న హ్యాన్యః కర్మణో హేతుః సాధనే_ఉస్య హనూమతః ।

హనూమతి హి సిద్ధిశ్చ మతిశ్చ మతిపత్తమ్ ॥

వ్యవసాయశ్చ వీర్యం చ సూర్యే తేజ ఇవ ధ్రువమ్ ॥ 64.30 ॥

జామ్బువాన్ యత్త నేతా స్యాదంగదశ్చ బలేశ్వరః ।

హనుమాంశ్చాప్యధిష్టాతా న తస్య గతిరన్యధా ॥ 64.31 ॥

మా భూశ్చిన్తా సమాయుక్తః సప్నుత్యమితపిక్రము ॥ 64.32 ॥

తతః కిలకిలా శబ్దం శుశ్రావాసస్నమష్టరే ।

హనుమత్సర్వదృష్టానాం నద్రతాం కానవోకసామ్ ॥

కిష్మి_ఉంధాముపయాతానాం సిద్ధిం కథయతామివ ॥ 64.33 ॥

తతప్తుత్వాన్ నివాదం తం కపీనాం కపిసత్తముః ।

అయతాంచితలాంగూలః సో_ఉభవద్భుషమానసః ॥ 64.34 ॥

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

అజగ్నిస్తోత్రమి హరయః రామదర్శనకాంజీణః ।

అంగదం పురతః కృత్వా హనూమస్తం చ వానరమ్ ॥ 64.35 ॥

తే_ంగదప్రముఖా వీరాః ప్రహృష్టాశ్చ ముదా_న్వితా ।

నిపేతుర్భరిరాజస్య సమీపే రాఘవస్య చ ॥ 64.36 ॥

హనూమాంశ్చ మహాబహుః ప్రణమ్య శిరసా తతః ।

నియతాముష్టతాం దేహిం రాఘవాయ న్యవేదయత్ ॥ 64.37 ॥

ధృష్టా దేవితి హనూమత్ వదనాదమ్యతోపమమ్ ।

ఆకర్ష్య వచనం రామః హర్షమాప సలజ్జుణః ॥

నిశ్చితార్థపతస్పస్మిన్ సుగ్రీవః పవనాత్మజే ।

లజ్జుణః ప్రీతిమాన్ ప్రీతం బహుమానాదవైషత్ ॥ 64.38 ॥

ప్రీత్యా చ రమమాణో_థ రాఘవః పరవీరహో ।

బహుమానేన మహాతా హనూమస్తమవైషత్ ॥ 64.39 ॥ (2 సార్ల)

రామభద్ర మవోష్టాస రఘువీరన్యపోత్తమ !

భో దశస్యాస్తకా_స్యాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావే_సుస్థరకాణ్ణే

చతుష్ప్రితమనర్థః

***

అథ వజ్రాష్టప్రితమః నర్థః

తతః ప్రస్రవణం శైలం గత్యా చిత్రకాననమ్ ।

ప్రణమ్య శిరసా రామం లజ్జుణం చ మహాబలమ్ ॥ 65.1 ॥

***

పోడశదిన సుందరకాండపారాయణదీష్ట

శ్రీతేషుస్తుతిః

ఆపదామపహర్షారం దాతారం సర్వసంపదాం !

లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ !!

ఫులస్తుతిః

బుధ్వర్షిలం యశో ఛైర్వం నిర్భయత్వమరోగితా !

అజాద్యం వాక్పటుత్వం చ హనూమత్ స్వరణాత్ భవేత్ !!

శ్రీ హన్మాముతే సమ్మః

***

(మొగ్గినిషిష్టాంతర్థత బిష్ణుచికి నివీరిణ మహముల్రత్పాలియిణమ్)

అథ త్యమూప్తార్థిని

యదక్షరపదబ్రష్టం మాత్రాహినం చ యద్భవేత్ ।

తత్పర్యం జ్ఞమ్యతాం దేవ నారాయణ నమో_స్తుతే ॥

అథ భూగోత్సమీక్షణమ్

శాయేన వాచా మనసేంద్రియేర్యా

బుద్ధ్యత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్పకలం పరస్ప్రా

నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగోకమ్

శ్రియః కాన్తాయ కళ్యాణిధయే నిధయే_ర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ !!

***